N° 36. 1861.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 23 Maart.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

GOES BOEKHANDEL

... van vrijdag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

AANBESTEDING.

Op vrijdag den 5 april 1861, des voormiddags ten 10 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, en in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat in het 11de district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Middelburg, worden aanbesteed:

Het afbreken, onderheijen en weder opmetselen van een gedeelte van den rondeelmuur en het herstellen der gesloopte batterij te Vlissingen, in twee perceelen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, aan dat van het provinciaal bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den hoofdingenieur van den waterstaat te Middelburg.

's Gravenhage, 6 maart 1861.

De minister van binnenlandsche zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 22 maart.

Het muziekgezelschap Uit kunstliefde gaf gisteren avond aan de leden en hunne dames een concert, dat in alle opzigten voortreffelijk kon worden genoemd. Aan den heer en mevrouw Léonard uit Brussel, die zich daarop lieten hooren, vielen de ondubbelzinnigste bijvalsbetuigingen te beurt.

Wij vernemen, dat ook door de kamer van koophandel en fabrieken alhier een adres is ingezonden aan den minister van kolonien. Daarin worden bezwaren aangevoerd tegen de door de Nederlandsche handelmaatschappij bepaalde vrachtvermindering op de retourladingen uit Oost-Indie.

Gisteren heeft de arrondissements regtbank alhier uitspraak gedaan in eene de vorige week behandelde zaak tegen den hoofdagent van policie A. A. Botzen, beklaagd van op den 14 december 1860, tijdens hij in de uitoefening van zijne dienst was, een jongen bij den arm vasthoudende en naar het stadhuis geleidende, dezen, die geen de minste tegenweer deed, zonder noodzaak moedwillig met de hand eenige klappen en duwen te hebben gegeven, zonder dat hierdoor echter voor den mishandelde eenigerlei ziekte of beletsel om te werken is ontstaan.

De regtbank heeft den beklaagde schuldig verklaard aan het hem bij dagvaard te laste gelegde feit, gepleegd onder verzachtende omstandigheden, als hoedanig o. a. is aangemerkt, dat de jongen, dien hij wegens bedelarij wilde arresteren, hem trachtte te ontvlugten. Hij is derhalve veroordeeld tot eene geldboete van f 25 en de kosten.

* Uit Vlissingen schrijft men ons heden.

Naar ik verneem, heeft de algemeene kerkeraad der nederduitsche hervormde gemeente alhier zich mede gewend tot de tweede kamer der staten generaal, met het verzoek om de belangen der jeugdige dienstboden wel in overweging te willen nemen. De kerkeraad verlangt tot bevordering daarvan, voor het houden van dienstboden beneden de 22 jaren, vermindering of algeheele vrijstelling van belasting.

* Uit Utrecht schrijft men ons, 20 dezer:

De 9de, tevens de laatste, letterkundige voorlezing van den heer Busken Huët diende niet tot herhaling, maar tot aanvulling van het reeds vroeger door hem meêgedeelde. Bragt het karakter van het laatste gedeelte der vorige eeuw mede, dat onze letterkunde zich meer en meer in het staatkundige oploste, thans wilde de spreker ons bepalen bij een van de politiek onafhankelijk gebied onzer litteratuur: de kinderschool, de huiskamer en het tooneel maakten het terrein uit, dat wij aan zijne hand doorwandelden, en we zijn er hem dankbaar voor dat hij ditmaal, zonder ver afvoerende zijpaden te betreden, ons steeds langs den regten, koninklijken weg voerde.

In deze lezing heerschte meer orde en geleidelijke gang dan in eene der vorige, en het publiek, dat onafgebroken aan de lippen des sprekers hing, huichelde niet, toen het bij het einde der zamenkomst den spreker met warmte de hulde der toejuiching bragt.

Terwijl de heer Busken Huët de kerk en de akademie onaangeroerd liet, deed hij ons, gelijk wij zeiden, een blik slaan op de lectuur der kinderschool en der huiskamer en op hetgeen in die dagen in de schouwburgen ten tooneele werd gevoerd. Het schoolonderwijs was in 1780, volgens hetgeen de ons reeds bekende Cornelis van der Palm (de vader van den hoogleeraar) vermeldt, hoogst gebrekkig, en zoowel het onderwijzend personeel als de gebruikte boeken lieten bijzonder veel te wenschen over. Twintig jaren later, in 1800, kon van der Palm, de agent van opvoeding, geen betere getuigenis geven. Echter werd in 1795 door de vóór 11 of 12 jaren opgerigte maatschappij „Tot nut van 't algemeen" een werkje van den vroeg gestorven doopsgezinden proponent van Oosterwijk Hulshoff bekroond, de bekende „Geschiedenis van Jozef," dat in vele opzigten voortreffelijk was en waarvan, naar men zegt, 200,000 exemplaren verspreid zijn. De 3 deelen van het „Onderwijs voor kinderen" van den utrechtschen edelman de Perponcher leverden eene uitstekende proeve op, hoe allerlei zaken, zelfs afgetrokken begrippen, aan jonge kinderen kunnen worden duidelijk gemaakt. Hieronymus van Alphen heeft zich door zijne kindergedichtjes, niettegenstaande de pedantheid van vele daarvan, eene beminnelijke onsterfelijkheid verworven. Ook Pieter 't Hoen schreef kinderversjes, ten deele, even als die van onzen tijdgenoot Gouverneur, fabelen uit de sprekende dierenwereld. Verder waren de arnhemsche predikant Ahasuërus van den Berg en de zutphensche Martinet in dit opzigt niet zonder verdiensten.

In de huiskamers werden de werken van A. Loosjes en die van Wolff en Deken gelezen; de laatste waren vol echten humor. Doch het verbaast ons tevens te zien, hoe veel valsche sentimenteliteit en wansmaak toen onze grootmoeders kon behagen. Men denke aan zoo veel van hetgeen geschreven werd door Feith, wiens slecht hollandsch te regt door Bilderdijk werd afgekeurd; men denke aan den eersten bundel dien Tollens uitgaf, meest idyllen in proza. Helmers, wiens krachtige, zelfstandige taal weêrklank vond bij het volk, en D. J. van Lennep staan veel hooger. Doch over het algemeen was de tijd arm aan letterkundige voortbrengselen; niet het minst goede daarvan was, hetgeen bij den reeds vroeger genoemden amsterdamschen uitgever van Uijlenbroek het licht zag. De „Dichterlijke handschriften" en de „Arke Noachs" boden het lezend publiek vaak niet onverdienstelijke, soms zelfs zeer goede stukken aan.

Ook met de tooneelstukken, die onze natie toen zag opvoeren, was het, even als met haren goeden smaak, treurig gesteld. De heer Viselius te Amsterdam beantwoordde de vraag van van der Palm, of er geen middel was om den smaak van ons volk, dat al te veel behagen schepte in de vertaalde tooneelstukken van vreemden bodem en bovenal in balletten, te verbeteren, met de wedervraag: hoe de smaak kon verbeterd worden waar die in het geheel niet bestond? Niet onaardige proeven van wat toen op het tooneel werd aangeboden, gaf Busken Huët ons door de mededeeling van het een en ander uit het drama „Abel Krombeen" („Abercromby," de aanvoerder van het engelsche leger in Noordholland) en uit het treurspel „Eritia of de vestaalsche maagd," door de Barbas uit het fransch vertaald. Dit laatste stuk is eigenlijk een modern klooster-drama, in romeinsche namen en toestanden ingekleed. Doch er spreekt hartstogt in, en dit werd miskend door de „Arke Noachs," die het stuk al te sterk afkeurde. Daarentegen was de lof, aan de Barbas als vertaler toegezwaaid, onverdiend. Zeer gunstig zijn de parodieën van Kinker, die de bloedige moordtooneelen, waarmede de treurspelen gewoonlijk eindigden, op meesterlijke wijze bespottelijk maakte, en waarvan Busken Huët ons proeven meêdeelde, die aan Molière herinnerden.

De spreker eindigde met een krachtig slotwoord, waarin hij er nogmaals op wees hoe wij, om te weten waar wij staan, moeten weten waar wij van daan komen; hoe de kennis van den vorigen toestand noodig is, om den tegenwoordigen te begrijpen en om ons op den goeden weg te doen vooruitgaan. Ons doel moet zijn, onze vrijheid te behouden en onze vorige kracht te herkrijgen.

De heer Busken Huët verdient den dank zijner hoorders voor het vele schoone en belangrijke, dat hij hun in den afgeloopen winter meêdeelde. Voorzeker zou het den criticus aan geen stof tot gegronde aanmerkingen ontbreken; voorzeker had men vaak meer orde en zamenhang tusschen het behandelde gewenscht en vele staatkundige uitweidingen gaarne, voor een gedeelte althans, door opmerkingen van meer litterarischen smaak vervangen gezien. Men zou kunnen aanmerken, dat de toon van bijna al de lezingen te koud-critisch was en te weinig het aesthetisch-schoone van vele letterkundige werken deed gevoelen. Maar wij mogen getuigen — en vele uitstekende beoordeelaars doen het met ons — het goede overtrof verre het gebrekkige. Moge de heer Busken Huët lust en tijd en gelegenheid vinden, om nog lang zijne krachten te wijden aan de te lang verwaarloosde historie onzer nationale letterkunde; moge hij eenmaal ook een uitgebreider publiek de vruchten van zijn onderzoek aanbieden. Er is behoefte, groote behoefte aan een goed werk over de geschiedenis der nederlandsche litteratuur. In die behoefte te helpen voorzien, het zou eene schoone taak zijn voor een man, zoo veelzijdig ontwikkeld, zoo ijverig onderzoekend, zoo klaar en logisch denkend, zoo onpartijdig beoordeelend, zulk een open oog voor al het menschelijke hebbend, zoo schoon en helder schrijvend, als de heer Busken Huët.

Vóór eenigen tijd werd een matroos van Zr. Ms. fregat De admiraal van Wassenaer, genaamd Clermont, door den zeekrijgsraad te Vlissingen schuldig verklaard aan moedwilligen manslag, gepleegd op den matroos W. van dat zelfde schip, en veroordeeld tot kruiwagenstraf voor den tijd van 15 jaren. Van dat vonnis kwam de veroordeelde in hooger beroep voor het hoog militair geregtshof te Utrecht.

Omtrent de behandeling dier zaak voor dat hof op dingsdag den 19 dezer, zendt een onzer utrechtsche correspondenten ons het volgende verslag.

Als verdediger van den impetrant trad op de heer advocaat mr. H. J. van Lier, die na eene korte inleiding tot het vonnis komende, waartegen appèl, deed uitkomen, dat het beklaagde vonnis wèl aannam, dat de manslag was bewezen, doch vergat op te geven door welke bewijsmiddelen men tot het aannemen dier stelling was geraakt. Als men dan ook naging de verklaringen der getuigen, zoo als die uit de processtukken te zien waren, dan zou blijken: dat geen van hen het begaan van dat feit had waargenomen. Het bekomen der wonde, het ineênzakken van den verslagene, al hetgeen buiten was gebeurd, geschiedde buiten iemands tegenwoordigheid. Men zal dus uit nevenomstandigheden moeten besluiten, en als wij daaromtrent de getuigen raadplegen, dan merken wij op, zegt de verdediger, dat allen het hieromtrent eens zijn: dat in den avond van den noodlottigen dag de verslagene aanleiding is geweest tot de twist; dat hij namelijk, toen de impetrant in de zaal was gekomen en op een stoel was gaan zitten, die door den verslagene was bezet geweest, hij dezen allergrofste woorden heeft toegevoegd en eindelijk hem heeft uitgedaagd om naar buiten te gaan en „uit te komen;" dat de impetrant die uitdaging heeft aangenomen en zij zich onmiddellijk daarop uit de deur hebben begeven zonder dat men het eens is wie daarbij de eerste was, en dat kort daarop de verslagene is bevonden daar buiten ineengezakt, terwijl de impetrant was vertrokken. De getuige Petronella S. zegt: dat de verwonde heeft verklaard: „ik ben gestoken," zonder er bij te zeggen „door wien." Ook door de opgave van den verslagene blijkt niet van de schuld aan het geïmputeerde en geïncrimineerde feit. En als we ons dan afvragen, hoe kan die steek zijn toegebragt, en we herinneren ons, dat het niet zeker is wie het eerste naar buiten liep, dat het even weinig zeker is welke tusschenruimte van tijd er is geweest tusschen het zich verwijderen der twee zeelieden en het ineengezakt-bevinden van den ééne, dan kan even goed de verslagene, door in zijne dolle drift te loopen in het mes van den impetrant, zich zelven verwond hebben, als dat de impetrant het mes heeft gestoken in den buik van zijnen tegenstander. De impetrant kan, dat mes tot zelfverwering in de hand hebbende, zulks daarin hebben gehouden en in afwachtende houding zijn gebleven. Dit stringeert te meer, daar het meest waarschijnlijk is dat W. het eerst naar buiten is geloopen, en in dat geval de gedetineerde — als hij zonder nieuwe provocatie had willen verwonden — hem dus de wond van achteren reeds zou hebben toegebragt, en niet gewacht tot hij werd aangevallen en dus de kans beliep van zelf verwond te zullen worden.

Het is, volgens pleiter, ook om die reden van belang te vragen: wie liep het eerst naar buiten? want, als er zoo veel tijd voor W. is geweest om buiten zich om te keeren, dan is er ook tijd genoeg voor hem geweest om C. aan te vallen, in het mes in te loopen en zich zelf te verwonden.

En bij dien twijfel, valt er hier niet te denken aan bewijs van „moedwilligen manslag." Hier kan even goed worden gedacht aan wettige zelfverdediging van den impetrant, die bedaard was geweest, doch was gehoond en getart en nu stond tegenover den opnieuw doldriftigen, beschonkenen, en dus te meer gevaarlijken tegenstander. Noodzakelijk eigenbehoud regtvaardigt verwonding, doodslag. Art. 328 wetboek van strafregt bewijst dat. En het verslaan van een ander onder

die omstandigheid is niet toerekenbaar, is geen misdrijf. Daarom zal de hoogere regter hier moeten vrijspreken, omdat niet naar de regelen der wet is bewezen: dat moedwillig is verslagen.

Maar, toegegeven eens — zegt pleiter — het was niet aan te nemen dat de manslag was geboden, door wettig zelfbehoud, is dan nog wel het vonnis van den zeekrijgsraad juist? Hij gelooft neen, en zal daarom subsidiair de vraag behandelen: Heeft de krijgsraad in elk geval niet verzuimd te letten op art. 321 van het aangehaalde wetboek? Is er hier niet, zoo al geene wettige zelfverdediging, in ieder geval provocatie van de zijde van den verslagene. Spreker is van meening, dat het vroeger gezegde meer dan genoeg is om het *hof te doen erkennen*, dat voor het aannemen van provocatie alle gronden en termen bestaan. Men zegge niet: de krijgsraad heeft op dat art. gelet en juist daarom slechts 15 jaar opgelegd, want in het vonnis wordt dat artikel niet aangehaald, en eene zoo zware straf zou bij het aannemen van provocatie ook niet geëvenredigd zijn aan het misdrijf. Neemt dus het hof de provocatie aan, zoo vraagt pleiter (hoezeer geheel subsidiair) eene veel ligtere straf voor impetrant.

Intusschen zijn er behalve al het gezegde, hier nog twee belangrijke vragen te doen, zonder welker stellige bevestigende beantwoording geene veroordeeling wegens moedwillige manslag kan geschieden. En wèl: *a.* is er hier bewezen de animus occidendi? *b.* is de dood geweest een noodzakelijk gevolg van de verwonding?

Spreker betoogt uit de omstandigheden der zaak: dat geen animus occidendi naar zijn inzien is bewezen, alsmede dat èn lijkschouwing (als men het gedane zoo heeten mag) èn procesverbaal van nadere bevinding, èn relaas van ziektegeschiedenis allen wetenschappelijk zoo weinig afdoende en overtuigend heeten mogen, dat naar beginselen van bewijs in regten daarop niet mag worden afgegaan, daarop geen beschuldigde mag worden veroordeeld.

De verdediger tracht zijne beschouwingen door aanhalingen uit de jurisprudentie en de wetenschap te staven, en concludeert: primair tot vrijspraak, secundair tot toepassing van veel ligtere straf op grond van provocatie.

De advocaat-fiscaal voor 's konings zee- en landmagt bekwam hierop het woord. Hij vangt aan met de verklaring: dat de eenvoudige lezing van het vonnis van den zeekrijgsraad de beste wederlegging zal zijn van al het gepleite voor den impetrant. Hij noemt het vonnis kort, maar duidelijk en goed, de instructie juist en volledig. Hij sustineert, dat de verdediging bij het beroep op de artt. 328 en 321 van het wetboek van strafregt de feiten voor zich zelf als het ware gegroepeerd heeft, zoo als voor hem en den impetrant wenschelijk zou zijn dat ze konden worden aangenomen. Het openbaar ministerie kan zich daarmede echter geenszins vereenigen. Al dadelijk moet het toch tegenspreken, dat de gedetineerde zou zijn te beschouwen als het slagtoffer van de dolle woede van den verslagene. De verdediger toch heeft verzuimd het hof opmerkzaam te maken, dat reeds in den morgen iets tusschen de twee menschen was gebeurd; dat de één den ander had beschuldigd en verweten „dat hij nooit op zijn plaats op het schip was"; en toen zij nu elkander 's avonds ter plaatse van het voorval ontmoetten, en de gedetineerde zonder dit te weten ongelukkigerwijs plaats nam op den stoel waar op vroeger de verslagene had gezeten, zag deze daarin eene nieuwe beleediging en was deze (het is waar, op zich zelve geheel onschuldige) handeling voor den makker, die door den drank verhit was, reden genoeg om hem te vertoornen en zich in zeemanstaal grofheden en beleedigingen te doen ontvallen waarvoor geen aanleiding bestond. Maar, al had de verslagene daarin grootelijks ongelijk, wij toonden het aan: dit feit stond niet op zich zelf, het knoopte zich vast aan wat 's morgens was gebeurd, en van dáár 's mans doen te verklaren, van dáár de eigenlijke grief tegen impetrant. Wie van de twee op die ruwe taal nu het eerst heeft geslagen, is niet bewezen; maar, genoeg voor den gedetineerde, het vonnis neemt aan: dat eindelijk de verslagene hem impetrant heeft uitgedaagd en gezegd „kom uit". De advocaat fiscaal wil dit ook aannemen. Maar — en dit verdient alle aandacht, omdat dit in eens wegneemt alle denkbeeld aan eene handeling van wettige zelfverdediging bij den gedetineerde — wat is op die uitdaging gevolgd? De stukken bewijzen het: toen de uitdaging was aangenomen, heeft men den verslagene aangespoord om zijn mes achter te laten en af te geven, en deze heeft onmiddellijk daarop den gordel los gemaakt, waarin dat mes zat, en dien tegen den grond geworpen. En wat deed de gedetineerde, toen men het zelfde van hem eischte? Hij weigerde, hield zijn mes en nam het mede naar buiten. En nu rijst de vraag: wat kon den gewapenden man tegenover den ongewapende, die in zijn bijzijn het mes had afgelegd, noodzaken zich tot zelfverdediging te bedienen van het zijne? Niets, niets. Er is dan ook geene schijn of schaduw van reden tot zelfverdediging. Neen, het opzet is duidelijk uit de weigering van het afgeven van het mes. Hij ging uit, met het doel om te steken, anders had hij het goede voorbeeld van den makker gevolgd. En als men nu ziet welk gebruik hij, een ondeelbaar oogenblik later, van dat mes heeft gemaakt, dan is er wel geen twijfel meer voor iemand of de animus occidendi, waartegen men zoo veel heeft gepleit, bestond.

Wie nu het eerst naar buiten is geloopen, mag onzeker zijn en door het vonnis in het midden zijn gelaten, het doet niets tot de zaak. De twee zeelieden zijn als het ware te gelijk naar buiten gegaan. W. is een oogenblik daarna vlak bij de voordeur, die onmiddellijk correspondeert met de publieke straat en regts opengaat, een weinig links af met eene belangrijke wonde gevonden, terwijl de gedetineerde weg was en zijn mes had medegenomen naar Z. Ms. fregat De admiraal van Wassenaer.

Wat is er onder die omstandigheden nu hier zelfs voor verzachting? Wederom niets. De vroegere twist binnen was afgeloopen; dat impetrant buiten op nieuw zou zijn aangerand, is door niets bewezen; en de verdediging, die zich op provocatie beroept, zou die provocatie moeten bewijzen. Van dat bewijs geen spoor, en zóó lang ook geen enkele reden tot toepassing van art. 321 van het strafwetboek, waarop men zich subsidiair heeft willen beroepen.

De verklaringen der getuigen in onderling verband en zamenhang, en mede beschouwd in haar verband tot het verder ten processe concernerende en de processen-verbaal en relazen der deskundigen, bewijzen genoeg — zoo vervolgt de fiscaal — wàt er is van de zaak, wàt van de schuld des impetrants; ik behoef mij daarbij verder niet op te houden.

Ik wil, alvorens te eindigen, nog ter sprake brengen de vraag: of de wond wel de dadelijke oorzaak is van den dood? De verdediging toch heeft in zeer algemeene termen de waarde, *volledigheid, juistheid en wetenschappelijkheid van de stukken*, geëmaneerd van de gehoorde deskundigen, bestreden. Maar de omstandigheden bewijzen genoeg: dat die bedenkingen alleen gezocht zijn en er geene kwestie kan bestaan of de dood, 9 uren na het voorgevallene gevolgd, is enkel en alléén een noodzakelijk sequeel van het geweld, van de wond. Als de wetenschap niet te ver was gevorderd op dit gebied, zouden wij hier zeggen: het natuurlijk verstand beslist het pleit in het nadeel van den beschuldigde. Maar wij hebben hier voldoende verklaringen en rapporten. Nooit toch is er door een' deskundige een onderzoek te rapporteren, een relaas te formeren, dat uit het oogpunt der critiek gezien, après coup niet voor débat zou vatbaar zijn of voor den criticus geene *aanleiding tot bekamping overlaten. Maar hier is alléén de* vraag: of de gevolgtrekkingen, waartoe de deskundigen kwamen, afdoende zijn? En, daarop moet ik zeggen: zij zijn zulks. En dit was met mij van oordeel één der grootste, waarschijnlijk de eerste, der geregtelijk geneeskundigen in ons land. Wèl waren op die stukken onderscheidene bedenkingen te maken en bleven vragen onbeantwoord, maar uit hetgeen zij bevatteden en beantwoorden, mogt veilig de gemaakte consequentie in regten volgen. En op dit standpunt moet ik, moet mijns inziens het hof, die beschouwingen volgen. Het gaat dan ook niet aan, om, zoo als de verdediging deed, zóó maar in het algemeen die bedenkingen daar neêr te leggen; men zou (als men daarvan iets wilde) naauwkeurig en schriftelijk *geformuleerd daaromtrent vertoogen moeten leveren, en als men* in dier voege een' wetenschappelijken strijd wenscht, zou ik geheel bereid zijn dien aan te nemen. Intusschen, het zou tot niets kunnen leiden. Men heeft later op nieuw een oordeel geprovoceerd om te weten te komen of de dood ook aan iets anders kon toegeschreven worden dan aan de wond, en het antwoord is stellig ontkennend geweest. En of nu de dronkenschap van den verslagene de uitwerking van die wond kan hebben verergerd, den dood verhaast, doet niets tot de zaak, niets in het belang van impetrant. Hij wist dat hij een beschonken man verwondde, en stelde door dit te doen zich voor de gevolgen van dat feit aansprakelijk.

De advocaat fiscaal meent voldoende te hebben aangetoond *dat noch van wettige zelfverdediging, noch van provocatie* kan sprake zijn, en dat het vonnis van den zeekrijgsraad wel en te regt is gewezen en tegen den impetrant zal behooren te worden gehandhaafd, waartoe hij dan ook concludeerde.

Na re- en dupliek zijn de debatten gesloten en is de zaak in advies gehouden.

De minister van marine heeft ter kennis van zeevarenden en verdere belanghebbenden gebragt, dat in het zeegat De roompot het getal zwarte tonnen met ééne is vermeerderd, en geplaatst tegen de zuidzijde van eene droogte tusschen de banken, genaamd De hompels en Neeltje Jans of wel tusschen de zwarte tonnen no. 5 en 6, in 110 palmen of 6¼ vademen diepte bij gewoon laag water, in de navolgende landmerken of peilingen: de toren van Middelburg eene handspaaklengte bewesten den molen de Koe te Veere; de westelijke molen van Wissekerke, rakende aan den oostkant van de eerste hofstede bewesten dat dorp.

In peiling de toren van Veere Z. W. ¼ W.; die van Zierikzee O. ¾ Z., bij miswijzend kompas; en voorts dat de zwarte ton no. 6, genaamd de ton van het Schaapskooitje, is verplaatst 3½ kabellengten om de N. O. ten O. in 102 palmen of 6 vademen diepte.

Volgens het Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage, zal de tweede kamer der staten generaal waarschijnlijk tegen de helft der maand april hare werkzaamheden hervatten.

Het zelfde blad deelt mede dat de heer mr. J. B. Hengst, oud lid der kamer, de kandidatuur voor het district Roermond heeft aangenomen.

Naar men verzekert, heeft het Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden behaagd, aan den heer Verhaegen en aan elk der acht overige heeren, uitmakende de deputatie van de belgische loges, die dezer dagen herwaarts zijn gekomen, om eene ruime gift ten behoeve van de ongelukkigen door den watersnood over te brengen, eene medaille te doen toekomen, voorzien aan de eene zijde van zijn borstbeeld, met de insignien van grootmeester-nationaal, en aan den anderen kant van den naam van elk der heeren, terwijl een en ander begeleid wordt met toepasselijke maçonnique dagteekeningen enz.

Omtrent de inscriptie door den heer Nagtglas te Sierra-Leone, ter westkust van Afrika gevonden, leest men in het Dagblad van 's Gravenhage het volgende: Wij meenen te moeten opmerken, dat dit opschrift, hetwelk aan den beroemden togt van de Ruyter naar de kust van Guinea herinnert, niet onbekend is. De heer Ambt, luitenant bij de koninklijke marine, ontdekte het op den kruistogt, dien hij in 1815 ter hoogte van Sierra-Leone deed, bij gelegenheid dat hij water innam. Hij vermeldt, dat het opschrift (geheel overeenkomstig het boven opgegevene) bestaat uit romeinsche letters en meer dan een rijnlandschen voet groot in de rots gebeiteld is. (Zie het leven van admiraal de Ruyter, II, blz. 718.)

Volgens berigten uit Antwerpen is, het succes van de nederlandsche zangeres, mevrouw Offermans van Hove, in de zaal van de philharmonie aldaar schitterend geweest. Het was inzonderheid na het zingen van een lied van Verhulst, een van Nicolai en van de aria van Handel (mit Klagelout), dat zij zich in den bijval der toehoorders mogt verheugen. Zoo men weet, heeft mevrouw Offermans te Antwerpen voor een liefdadig doel gezongen (voor een gasthuis van zieke onvermogende kinderen). De liefdegiften in de volle zaal ingezameld, bragten de som van ruim twee duizend francs op.

Men schrijft uit Amsterdam aan de Nieuwe rotterdamsche courant:

„Door de Nederlandsche handelmaatschappij zijn weder aan verschillende schepen de 15 pct. bij de vracht van f 110 toegestaan."

Dingsdag jl. heeft men een aanvang gemaakt met het omheinen van het gebouw op het binnenhof te 's Gravenhage, waarin de zoogenaamde loterijzaal gelegen is. Met het herstel van dat gebouw zal onverwijld worden begonnen. Men verneemt, dat de trekking van de nederlandsche staats-loterij na afloop der thans trekkende loterij, aldaar geen plaats meer hebben zal, maar die elders zal worden gehouden.

Jl. zondag avond werd door den bekenden letterkundigen August Snieders, te 's Hertogenbosch, in tegenwoordigheid van een talrijk gehoor, eene voorlezing ten voordeele van de slagtoffers der overstrooming gehouden. Hij sprak eerst over den vlaamschen dichter Theodoor van Rijswijk en daarna droeg hij een stuk, „Het sneeuwvlokske" getiteld, voor waarin hij een treffend tafereel gaf van den watersnood. De opbrengst bedroeg f 300.

Jl. maandag werd, bij de slooping van een huis te Asperen bij Leerdam, een kelder opgegraven, waar men gevonden heeft een menschelijk geraamte. Nimmer is er op die plaats een kerkhof geweest, zoo dat men zich in gissingen verdiept.

Benoemingen en besluiten.

WATERSTAAT. Eervol ontslag verleend aan den opzigter 3e klasse D. Binnendijk, en daartoe bevorderd de opzigter 4e klasse F. J. M. Bourdrez.

RIDDERORDEN. Ten gevolge op de koninklijke besluiten van 13 april, 16 julij en 19 october 1860, houdende toekenning van eervolle belooningen ter zake der gedurende de jaren 1858 en 1859 in het palembangsche plaats gehad hebbende verrigtingen, ter zelfde zake:

1. benoemd tot ridder der 4e klasse van de militaire Willemsorde den gegageerden sergeant van het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie H. Gofvin, ten regte genaamd H. A. E. Goffin;

2. bepaald dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indie als in Nederland, zal worden vermeld, dat de voordragt, om den fuselier van het leger in Oost-Indie H. Moritz te benoemen *tot ridder der 4e klasse van de militaire Willemsorde*, buiten overweging is moeten blijven, vermits hij sedert is overleden.

LEGER. Bepaald dat voortaan, in stede van te Utrecht, een plaatselijke kommandant te 's Gravenhage zal gevestigd zijn.

Benoemd bij den provincialen staf, tot majoor en provincialen adjudant in Noord-Brabant, den kapit. van de 1e kl. J. D. Evers, van het 5e reg. inf.; bij den plaatselijken staf, tot kol. en plaatselijken kommandant der 2e kl. te 's Hertogenbosch, den luit.-kol. L. Sweemer, van het 5e reg. inf.; tot kol. en plaatselijken kommandant der 2e kl. te 's Gravenhage, den luit.-kol. J. W. C. van Gorkum, van het 3e reg. drag.; tot kapit. en plaatselijken adjudant der 1e kl. te Neuzen, den 1en luit. F. C. Blees, van het 1e reg. drag.

Bij het wapen der infanterie: bij het 1e reg., tot kapit. van de 3e kl. (naar ouderdom van rang), den 1en luit. W. J. H. G. Keetell, van het korps; bij het 4e reg., tot kapit. van de 3e kl. (naar ouderdom van rang), den 1en luit. J. A. Timmerman, van het korps; bij het 5e reg., tot luit.-kol., den maj. C. N. Peperkamp, van het 8e reg.; tot kapit. van de 3e kl. (naar ouderdom van rang), de 1e luits. H. C. Mecima, van het korps, en H. F. K. van Overveldt, van het 7e reg.; bij het 6e reg., tot kapit. van de 3e kl. (naar ouderdom van rang), den 1en luit.-adjud. A. J. Krafft, van het korps; bij het 8e reg., tot maj., den kapit. der 1e kl. F. J. A. Esau, van het 6e reg.; tot kapit. van de 3e kl. (naar ouderdom van rang), den 1en luit. F. C. Kruyt, van het 3e reg., en den 1en luit.-adjud. B. J. V. Vink, van het 4e reg.

Bij den grooten staf van het leger, tot ritmeester van de 3e kl. (naar ouderdom van rang), Z. M. adjud., de 1e luit. der kavalerie W. C. baron Snouckaert v. Schauburg, van dien staf.

Bij het wapen der kavalerie: bij het 1e reg. drag., tot maj. den ritm. der 1e kl. H. A. Tobias, van het 5e reg. drag.; tot ritm. van de 3e kl. (naar ouderdom van rang), den 1en luit. O. L. Scheidler List, van het korps; tot 1en luit. (naar ouderdom van rang), de 2e luits. G. H. baron Taets van Amerongen, van het 5e, en F. Ypey, van het 3e reg. drag.; bij het 3e reg. drag., tot luit.-kol., den maj. G. A. Hamming, van het 2e reg. drag.

Necrologie.

Den 17 dezer overleed te Utrecht jhr. Cornelis Anthonij Retbaan Macaré; zijn lijk werd eergisteren overgebragt en op de begraafplaats alhier ter aarde besteld.

Hij was in deze gemeente geboren, den 26 augustus 1792, en heeft er onderscheidene betrekkingen bekleed. In 1823 werd hij benoemd tot ontvanger der registratie en bewaarder van de hypotheken en het kadaster, welke post hij behield tot zijne verplaatsing als ontvanger der registratie te Utrecht in 1848.

In 1829 werd de heer Macaré gekozen tot lid van den stedelijken raad, in 1836 tot wethouder dezer gemeente en in 1838 tot lid der provinciale staten van Zeeland. Deze betrekkingen vervulde hij tot op het oogenblik van zijn vertrek.

Hij was een ijverig beoefenaar van geschiedenis en oudheidkunde. Daarvan getuigen o. a. zijne verhandelingen over de bij Domburg gevondene munten, opgenomen in de werken van het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen, waarvan hij van 1819 tot 1857 directeur en secretaris was. De verza-

meling van oudheden op het raadhuis alhier, in 1841 geopend, is men grootendeels aan zijne bemoeijingen verschuldigd.

Kerk- en schoolnieuws.

Door den breeden kerkeraad der nederduitsche hervormde gemeente te Vlissingen, is jl. woensdag avond het navolgende twaalftal opgemaakt ter beroeping van eenen vierden predikant. De heeren: N. Osti, te Delfshaven; N. H. de Graaf, te Apeldoorn; G. L. Fruitier de Talma, te Scherpenzeel; W. Kluever, te Wolphaartsdijk; G. J. Zijnen, te Zwijndrecht; G. A. Fijnvandraat, te Zwartsluis; J. A. Gunning jr., te Hilversum; J. E. Steenbakker Morilyon Loysen, te Bodegraven; L. J. Richard, te Zeijst; P. A. van Toorenenbergen, te Barneveld; A. J. Molenaar, te Harderwijk, en L. Steinfort, te Bloemendaal.

Op den 27 dezer zal hieruit een viertal opgemaakt, en onmiddellijk daarna tot het beroep overgegaan worden.

— De heer F. H. Gagnebin, *predikant bij de waalsche gemeente te Amsterdam*, heeft voor de beroeping naar 's Gravenhage bedankt.

Marine en leger.

Uit Vlissingen meldt men ons heden: Naar wij vernemen, zal Zr. Ms. stoomfregat De admiraal van Wassenaer in den loop der volgende week van hier naar het Nieuwediep vertrekken en aldaar den 15 april buiten dienst gesteld worden. Zr. Ms. stoomfregat Zeeland, wordt alhier verwacht.

— Volgens het Handels- *en effectenblad is de luitenant ter* zee der 1e klasse jhr. H. O. Wichers, benoemd tot adjudant van zijne exc. den minister van marine.

— De *minister van oorlog heeft de chefs* der korpsen infanterie aangeschreven, dat hij het, met het oog zoowel op den afgeloopen strengen winter, gedurende welken de praktische oefeningen veelal hebben moeten stilstaan, als op de aanstaande garnizoensveranderingen en de latere vereenigingen van troepen in de kampen, niet ondienstig acht de chefs der korpsen infanterie met nadruk aan te bevelen, dat door hen van het gunstige weder, ten meesten nutte van de oefeningen al dadelijk een oordeelkundig gebruik worde gemaakt, om al wat mogelijk is aan te wenden, ten einde bruikbaarheid van den troep, voor de dienst te velde, te vermeerderen. Derhalve vervolgt de minister, geene excercitien en detail voor de geoefenden, die daardoor slechts tijd verliezen en van de dienst afkeerig worden gemaakt, maar marschen, zoo als die te velde dikwijls verrigt moeten worden, het beoefenen der voorpostendienst in een echt praktischen zin, het bezetten van stellingen, bij afwisseling *offensief* en *défensief, het tegenover* elkander opstellen van troepen, het aanvallen en verdedigen van veldwerken, enz.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Ter griffie der arrondissements regtbank alhier is gisteren voormiddag verkocht het in executoriaal beslag genomen britsch schoonerschip Speculation, groot 99 ton, gez. Charles Gladdis, thans liggende in de Westerhaven te Vlissingen, met den geheelen inventaris. Verkocht voor f 3475.

Gemeenteraad van Zierikzee.

Zitting van 18 maart.

Ten 1 ure wordt door den voorzitter, den heer Cau, kennis gegeven dat de vergadering, wegens ongenoegzaam aantal leden, verdaagd wordt tot woensdag 20 dezer, des namiddags ten één ure.

Afwezig waren de heeren van der Lek de Clercq, de Crane, van Dongen, van der Grijp, Keller, Ochtman en van der Vliet.

Zitting van 20 maart.

Voorzitter de heer Cau. Afwezig met kennisgeving de heeren van Dongen en van der Grijp, benevens bij de opening de heeren de Crane en van der Vliet.

De notulen van de zitting van 14 februarij zijn voorgelezen en goedgekeurd. Eveneens die van de zitting van 18 maart, waaruit blijkt, dat alstoen de heeren van Dongen en van der Grijp kennisgeving van verhindering hadden gedaan, en de heer van der Vliet uit de stad was.

De voorzitter doet voorlezen eene missive van gedeputeerde staten dezer provincie, *houdende goedkeuring van het suppletoir* kohier van den hoofdelijken omslag; idem van het suppletoir kohier der hondenbelasting. en nog eene van de zelfden, bij *toezending* van een extract van het koninklijk besluit, waarbij goedgekeurd wordt de wijziging in de verordening tot heffing der hondenbelasting. Deze drie missiven worden voor kennisgeving aangenomen.

Het ingekomen reglement van orde voor het burgerlijk armbestuur wordt gedurende eene maand ter visie voor de leden op de secretarie gedeponeerd.

Ten gevolge eener nadere nota van de directie der brandweer, wordt, op voorstel van burgemeester en wethouders, besloten uit onvoorziene uitgaven op het artikel der brandweer af- en over te schrijven f 231,48½ voor premien aan de spuiten en onkosten, bij gelegenheid van den brand op 21 januarij ll.

Ten gevolge der gedane aanvraag van de societeit Tot nut en genoegen, wordt besloten tot beschikking uit onvoorziene uitgaven, onder goedkeuring van gedeputeerde staten, over f 50 voor premien bij de toonmarkten dier societeit.

Op voorstel van burgemeester en wethouders wordt, in gevolge haar verzoek, aan mejufvrouw de wed. Buyze en mejufvrouw de *Looze, voor vier maanden verblijf* buiten de gemeente, restitutie van hoofdelijken omslag verleend, respectievelijk van f 6,66½ en f 1,66½.

De voorzitter deelt mede, dat door de plaatselijke schoolcommissie is ingediend het verslag van den staat van het onderwijs in deze gemeente over 1860. Namens burgemeester en wethouders stelt hij voor dit gedurende eene maand voor de leden ter visie te leggen. Aldus wordt besloten.

Namens burgemeester en wethouders, brengt de voorzitter ter tafel het verslag van de commissie voor de gasfabriek en straatverlichting over 1860, de rekening en verantwoording van den directeur der gasfabriek en eene balans, voor zoo ver de exploitatie onder zijn beheer betreft, waaraan burgemeester en wethouders, ten einde te voldoen aan het verlangen, *dat ten vorige jare door de commissie van onderzoek* bij haar rapport is te kennen gegeven, hebben toegevoegd eenen staat, houdende: *a.* vergelijking van de kosten der *straatverlichting* met gas en wat zij op den ouden voet zoude gekost hebben; *b.* eene opgaaf der gelden voor de daarstelling en uitbreiding der zaak benoodigd geweest; *c.* de middelen waaruit die bestreden zijn; *d.* het bedrag van gedane en nog te doene redintegratie.

De voorzitter stelt voor het verslag ter visie voor de leden op de secretarie te leggen, waartoe wordt besloten: verder zegt hij, dat het hem aangenaam zoude zijn zoo de raad de commissie van onderzoek van de rekening des directeurs benoemde: de raad hiertoe overgaande, benoemt de heeren van Dongen, van der Lek de Clercq en Fokker.

Aangaande den vergelijkenden staat, zegt de voorzitter, dat hij namens burgemeester en wethouders mededeelt, dat daaruit blijkt, de zaak sedert de oprigting, met inbegrip der uitbreiding op de dijken en de tweede gashouderkuip heeft gevorderd f 76,480,98, dat geraamd was primitief f 69,300 dus een verschil van ruim f 7,000; *dat echter de tweede gas*kuip heeft gevorderd f 3324 en de uitbreiding op de dijken dit verhoogt tot f 6000, terwijl bij het primitieve plan slechts ge*rekend was op aanbechting bij* 150 particulieren, hetgeen 230—240 heeft bedragen, en een meerdere uitgaaf heeft gevorderd van f 2500, zoo dat het primitief geraamde tot daarstelling eigenlijk niet overschreden is; eindelijk dat die staat doet zien, dat bij de tegenwoordige wijze van verlichting, bij die op den ouden voet een voordeel is behaald van f 6,502,96½, zoo dat nog f 69,900 moet geredintegreerd worden. Hiermede verklaren burgemeester en wethouders, dat zij aan het uitgedrukte verlangen meenen te hebben voldaan en zij geene meerdere inlichtingen of opgaven kunnen geven.

De voorzitter zegt, namens burgemeester en wethouders, nopens deze zaak nog twee voorstellen te moeten doen, waarvan zij de behandeling wenschen aan te houden tot de volgende vergadering, namelijk: de oude gaskuip te doen herstellen, dat hij een waterstand van 2 el kan bekomen en aan den gashouder tevens eene capaciteit van 150 kubieke el te geven; ten tweede om *het salaris van den directeur met f 100 te vermeerderen*; de redenen voor beide voorstellen zijn vervat in het verslag der commissie, dat voor de leden is ter visie gelegd, *en waarnaar kortheidshalve wordt verwezen*. Dit wordt aangenomen voor kennisgeving.

In handen der zelfde heeren, die benoemd zijn tot onderzoek der rekening van den directeur der gasfabriek, worden gesteld de rekening van den ontvanger der begraafplaats en die van het fonds voor zerken en leijen, met verzoek in eene volgende zitting rapport uit te brengen, terwijl burgemeester en wethouders daaraan nog het voorstel verbinden om van het saldo van laatstgemeld fonds, dat thans f 1000 bedraagt en steeds accresseert, f 800 in stads kas terug te storten.

Wordt mededeeling gedaan der verzoeken van B. Kostense te Kerkwerve, J. Turelure te Zierikzee, L. van Gastel te Noordgouwe en M. Franke te Zierikzee, om benoemd te worden tot tiendinganger, en die van C. Bal, Gerrit Mulder, J. de Bruyne, L. Geers, P. Bodt en P. J. Harinck, allen te Zierikzee, om benoemd te worden tot opzigter der begraafplaats; de rekwesten worden *voor de leden ter visie gelegd en de* benoeming aangehouden tot eene volgende zitting.

Door den heer Fokker wordt, namens de commissie ad hoc, *rapport uitgebragt op de rekening* van het financieel beheer der tusschenschool. Deze rekening wordt goedgekeurd met een kwaad slot van f 396,99, te vinden uit de gemeentekas; hebbende de heeren de Crane en de Jonge, als rendanten van rekening, zich van de stemming onthouden. De voorzitter bedankt, namens den raad, gezegde heeren, die door de nieuwe schoolregeling thans gedefungeerd hebben, voor de aan de gemeente bewezene diensten; terwijl, onder goedkeuring van gedeputeerde staten, besloten wordt tot twee af- en overschrijvingen, te zamen ad f 350, om het kwaad slot te kunnen dekken.

Door het burgerlijk armbestuur is wijziging gevraagd in de begrooting voor 1861. Dit verzoek wordt door den voorzitter ten fine van rapport in de volgende zitting, gesteld in handen des heeren van der Lek de Clercq, van Dongen en Keller.

Op voorstel van burgemeester en wethouders en na gegeven inlichting van den voorzitter, wordt *besloten, onder goedkeuring* van gedeputeerde staten, met de weduwe J. Bevelander eene ruiling van grond aan te gaan, waardoor de gemeente *zoude krijgen drie strooken gronds* langs en bij de begraafplaats, en zij daardoor erlangt het regt van beplanting aldaar; terwijl de weduwe Bevelander zal verkrijgen twee stukjes *grond, feitelijk* reeds geruimen tijd bij haar in bezit, doch bij het kadaster, als weg ten name der stad bekend; tevens wordt, overeenkomstig art. 230 der gemeentewet, verklaard, dat die stukjes grond niet meer voor de publieke dienst bestemd zijn.

Wordt besloten wederom voor één jaar en een jaar optie aan den heer H. A. van Ysselsteijn te verhuren voor f 41,60 's jaars, den kelder onder de Noorhavenpoort.

De voorzitter deelt mede, dat door het burgerlijk armbestuur tot hiertoe voor de bedeelingen gebruik is gemaakt van de regentkamer van het hervormd armbestuur; dat echter, daar beide collegien op de zelfde uren bedeelen, zulks ongerief veroorzaakt en burgemeester en wethouders alzoo doelmatig achten, in het lokaal der voormalige vleeschhal eene voldoende ruimte voor eene bedeelingskamer te doen afzonderen, waarvan de kosten op f 300 geraamd zijn: hij vraagt, namens hen, daartoe authorisatie. De heer Mulock Houwer vraagt, of dit tevens zal zijn eene comparitiekamer, of alleen *voor bedeeling*? De heer Fokker (voorzitter van het burgerlijk armbestuur) zegt dat dit alleen is voor bedeeling, daar er eene doelmatige comparitiekamer is. De heer Mulock Houwer repliceert, dat die kamer gebleken is ondoelmatig te zijn, daar men en daarboven en daaronder alles kan hooren, wat gesproken wordt; hij meent dat dit niet gemakkelijk en niet zonder vele kosten weg te nemen zal zijn.

De voorzitter en de heer de Jonge vertrouwen, dat dit met weinig kosten te verhelpen zal zijn; dat zeker het bouwen *eener comparitiekamer in de hal veel meer zoude kosten en* welligt het daarstellen eener bodeskamer, en mogelijk wel eener conciergeswoning na zich zoude slepen. De heer van der Lek de Clercq *vraagt*, of door die inrigting de hal in haar geheel kan blijven, en opdat, wanneer zij later weder eens tot haar oorspronkelijke bestemming mogt teruggebragt worden, daaruit geene bezwaren zouden rijzen, bij het gebrek dat in de gemeente aan lokalen voor comparitien enz. bestaat, vestigt hij de aandacht op de oude kazerne. Hiertegen wordt door den heer Fokker voornamelijk aangevoerd, dat ook dit lokaal bij het armbestuur is ter sprake geweest, doch dit voor de regenten zóó ongelegen is, dat zij ongezind zijn aldaar te bedeelen. Nadat ook de voorzitter en de heer Keller tegen dit gebouw hadden gesproken, is de gevraagde authorisatie toegestaan.

De voorzitter zegt, dat de sedert de laatste vergadering gehouden collecte voor den watersnood in deze gemeente heeft opgebragt f 1469,26; dat bovendien bij de commissie, die hier gevestigd is geweest, uit deze gemeente is ontvangen f 1687,52 en f 200 *van een gedicht van den heer de Braal; terwijl in de* gemeente 800 loten voor de algemeene loterij zijn genomen; dat hij dit uitdrukkelijk vermeldt, omdat hij in dagbladen opgaven hieromtrent heeft gezien, die niet overeenkomstig de waarheid waren.

Verder deelt hij mede, dat de bouwing van het magazijntje naast de gasfabriek is aangenomen door C. Wisse voor f 865, waarbij echter nog eenige verhooging zal komen, doch de raming van f 1000 niet zal overschreden worden.

Door den heer Fokker wordt nog rapport uitgebragt op de rekening van de kamer van koophandel over 1860: uitgaaf f 136,69, goed slot f 63,31. Deze wordt goedgekeurd, hebbende de heeren Mulock Houwer, de Jonge en Ochtman zich van de stemming onthouden. Eveneens wordt goedgekeurd de begrooting van het burgerweeshuis voor 1861, in ontvang f 6071,69½, in uitgaaf f 6071,55, goed slot f 14½ cent.

Eene door burgemeester en wethouders ontworpene verordening voor eene belasting op tooneelvertooningen en andere openbare vermakelijkheden wordt, ten fine van onderzoek, *gesteld* in handen van de heeren Ochtman, *Landsknegt* en van der Vliet.

Hierna is de vergadering gesloten.

Buitenlandsche tijdingen.

Amerika.

De berigten door Reuters agentschap uit Washington ontvangen tot 9 dezer zijn zeer verontrustend. Het congres der zuidelijke staten heeft eene wet op de wapeningen aangenomen; eerlang zullen 50,000 man gereed zijn om te veld te trekken. Men is dus zeer bevreesd voor een oorlog tusschen het zuiden en noorden.

Engeland.

Londen 19 maart. De begrafenis der hertogin weduwe van Kent, is op maandag den 25 dezer vastgesteld. Het officieel blad behelst eene kennisgeving van den hofmaarschalk, waarin *gezegd wordt hoe H. M. vertrouwt dat al de ingezetenen* des rijks den rouw over hare doorluchtige moeder zullen aannemen.

— The daily news beoordeelt de rede van den heer Lincoln zeer gunstig en gelooft dat zij de geheele meerderheid der unie zal bevredigen, hoewel zij min of meer uitzigt geeft op eene militaire interventie. The times daarentegen valt die rede aan en noemt haar niets meer of niets minder dan de verklaring van een burgeroorlog. De heer Lincoln toch heeft alle pogingen tot onderhandeling of bemiddeling voor zich en aan anderen afgesneden en den oorlog tot eene zekerheid gemaakt.

Duitschland.

Frankfort 18 *maart. Men verhaalt hier dat de bondsvergadering*, in het diepst geheim, besloten zou hebben twee sterke legerkorpsen aan den Boven-Rijn bijeen te trekken, en dat, dien ten gevolge de doormarsch van 70,000 man reeds binnen weinige dagen zal aanvangen. Ook de inspectie der Keur-Hessische baanstreken wordt hiermede in verband gebragt. Bovendien zou uit Berlijn bevel ontvangen zijn, gelijktijdig met het openen van het fransche legerkamp te Nancy, ook twee legerkorpsen aan den Beneden-Rijn bijeen te trekken. De tijd zal spoedig leeren of en in hoe ver de geruchten, welke door velen nog sterk betwijfeld worden, waar zijn.

Frankrijk.

Bij het wetgevend ligchaam is de behandeling van het adres van antwoord voortgezet, en nog niet ten einde gebragt. De beide laatste dagen kenmerkten zich door langdurige beraad*slagingen over belangrijke amendementen, o. a. tot weder* invoering van regtstreeksche verkiezingen voor den gemeenteraad van Parijs en Lyon, welke echter verworpen werden.

Italie.

Een telegram uit Turijn van woensdag avond meldt, dat graaf di Cavour aan den senaat en de kamer van afgevaardigden de aftreding van het geheele ministerie medegedeeld heeft. Hij zeide voorts den koning aangeraden te hebben om een kabinet te vormen met het oog op de elementen van het geheele koningrijk.

De Opinione meldt reeds dat graaf di Cavour belast is met de zamenstelling van een nieuw kabinet.

Handelsberigten.

Amsterdam 21 maart.

In de op heden alhier door de Nederlandsche handelmaatschappij gehoudene veiling van 70,593 kranjangs Java suiker, is alles verkocht. Bruin f 3 à f 4 en wit f 2¼ à f 2½, onder de in de veiling van november ll. besteede prijzen.

Rotterdam 22 maart.

Heden is afgedaan de zeilende lading plus minus 8900 balen Necransie rijst, per de Nederwaard, 2 februarij van Akyab gezeild, à f 7¼.

Graanmarkten.

Amsterdam 22 maart.

Tarwe en gerst onveranderd.
Raapolie op zes weken f 38. Lijnolie op zes weken f 30¾.

Oostburg 20 maart.

De aanvoer van granen was heden niet ruim en de kooplust beperkt tot de beste kwaliteiten, waarvan al zeer weinig voorkwam. De besteede prijzen waren als vorige week, namelijk: drooge tarwe f 10,25 a f 10,40, gewone f 9,75 a f 10, mindere en blaauwe f 9 a f 9,50; rogge f 6,50 a f 6,75; wintergerst f 5,90 a f 6,30, zomer dito f 5,50 a f 5,75; haver f 2,50 a f 4, zaaisoort f 4,70; paardeboonen f 6,50 a f 7,25; kanariezaad f 8, meest echter hooger gehouden. Erwten bijna niet getoond.

Middelburg 21 maart.

De aanvoer van granen blijft algemeen klein en op de verlaagde hollandsche berigten, waren koopers geretireerd, doch houders van de beste tarwe wilden niet beneden vorige weekprijs afgeven, waardoor er heden in den handel weder weinig omging. Nieuwe zeeuwsche tarwe, ofschoon zeer weinig ter veil, had ook bijna geen vraag, regtaf puike soort niet ter veil, gewone bragt f 9,75 op, mindere onverkoopbaar. Puike nieuwe walchersche tarwe f 11, f 10,75, gewone f 10,50, mindere soorten blijven zonder koopers. Puike zeeuwsche rogge f 7,30 aan de consumtie geplaatst. Wintergerst weinig ter veil, de puike bragt *echter met moeite f 6,30 op, gewone f 6,20* a f 6 naar deugd. Puike Zomergerst f 5,75, gewone f 5,50, mindere f 5,40. Walchersche witteboonen werden enkel van f 12,50 tot f 8 naar deugd gekocht. Walchersche bruineboonen weinig aan, de beste hield men op f 19,50, mindere f 18 a f 15, naar kwaliteit. Walchersche paardeboonen met weinig omgang, aan f 7 zijn de beste gekocht, gewone f 6,75 de mud. Walchersche groene erwten nagenoeg niet getoond, de beste golden f 12 a f 11,75, mindere soorten f 11,50 a f 11. Zeeuwsche paardeboonen f 6,75 geplaatst; dito erwten niet aan. Koolzaad f 11,50 a f 11,25 naar deugd gekocht.

Raapolie f 38,50. Patentolie f 40,75. Lijnolie f 34 per vat, op zes weken, op contant f 1 lager. Raapkoeken f 83 a f 87 per 1040 stuks. Lijnkoeken f 12,50 a f 13,50 per 104 stuks.

Gemiddelde marktprijzen.

	per ned. mud.		per ned. mud.
Tarwe oude	f —,— à f —,—	Bruineboon.	f —,— à f —,—
Dito nieuwe	- 9,25 à - 11,30	Paardeboonen	- 6,75 à - 7,—
Rogge oude	- 7,25 à - 7,50	Gr. erwten	. - —,— à - —,—
Gerst wint.	- 5,75 à - 6,30	Witte erwten	. - —,— à - —,—
Dito zom. .	- 5,25 à - 5,75	Kool en raapz.	- 11,40 à - 11,50,
Boekweit	. - —,— à - —,—	Aardappelen.	- 4,25 à - 4,50
Haver . . .	- —,— à - —,—		per ned. pond.
Witteboon.	- 8,— à - 12,50	Versche boter	f 1,05 à f 1,15

Middelprijzen van bakbare tarwe f 11,— en rogge f 7,25.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 22 maart.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	63¾
	dito Nationale dito	3	„	—
	dito dito dito	4	„	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	133⅜
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102¼
	Certific. Hope & co.	4	„	74 1/16
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	94
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			184¾
	Leening 1860	4½	„	89¼
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	—
Spanje.	Obligatien	1½	„	41¾
	dito binnenlandsch	3	„	47⅜
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	41⅛
	dito amsterdamsche	5	„	—
	dito nationale	5	„	48⅜
	dito 1847/1852	2½	„	—
	Bank actien	3	„	573
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	53⅛
Portugal.	Obligatien	3	„	46¼
	dito nieuwe	3	„	45¾
Grenada.	dito			15
Venezuela.	dito	2½	„	19¾
Illinois.	dito	7	„	92⅜
Mexico.	dito	3	„	23 1/16

Londen, 21 maart, ten 12 ure. Consols 92¼.
Weenen, 21 maart. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 65,—.
Parijs, 21 maart. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 68,25

Weldadigheid.

TENTOONSTELLING

der voorwerpen, bestemd tot premie in de nationale verloting ten behoeve der watersnoodlijdenden, op de bovenzaal der societeit St. Joris, op de Balans alhier, maandag en dingsdag, 25 en 26 Maart a. s., van 10 tot 5 ure, tegen eene entrée van 25 cent per persoon, tot gelijk doeleinde.

De genen, welke de door hen toegezegde voorwerpen nog niet hebben ingezonden, worden verzocht zulks te doen uiterlijk zaturdag morgen 10 uur, aan bovenbedoeld lokaal.

Namens de Middelburgsche sub-commissie,
G. N. DE STOPPELAAR, secret.

Middelburg 22 maart 1861.

De Vereeniging tot het bezoeken des armen maakt dankbare melding voor de ontvangst der volgende giften: den 17en bij de collecte in de godsdienstoefening des avonds in de Nieuwekerk f 0,25, en den 18en van L. een muntbiljet groot f 10.

De directie der Vereeniging,
J. J. DE KANTER, voorzitter.
N. VERHULST Wz., penningmeester.

Advertentien.

Heden beviel van een' welgeschapen ZOON W. J. BALIBUS, geliefde Echtgenoot van
Middelburg, A. FERANDERIS.
den 21 Maart 1861.

Heden overleed alhier, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot de Hoog-Wel-Geb. Heer Jonkhr. CORNELIS ANTHONIJ RETHAAN MACARÉ, Lid der Ridderschap van Utrecht, Oud-Hoofd-Ambtenaar en Ontvanger der Registratie en Domeinen, Oud-Lid der Staten van Zeeland en Oud-Wethouder der Stad Middelburg, Lid van onderscheidene zoo binnen- als buitenlandsche geleerde Genootschappen, in den ouderdom van 68 jaren, na eene Echtvereeniging van 21 jaren.
Utrecht, F. J. M. ONTIJD,
den 17 Maart 1861. Douairière RETHAAN MACARÉ.

Op den 18 dezer overleed te Goedereede onze veelgeliefde Broeder, de Heer JAN JACOB DE GRUSON, in den ouderdom van 81 jaren, in leven Genees-, Heel- en Verloskundige aldaar.
WED. P. ENGELSZ VAN DEN BERGHE, geb. DE GRUSON.
WED. W. MILBORN, geb. DE GRUSON.
Middelburg, den 22 Maart 1861.

Heden overleed Mejufvrouw SUZANNA PETRONELLA MEYNERS, in den ouderdom van ruim 83 jaren.
Middelburg, den 21 Maart 1861.

Voor de vele blijken van belangstellende deelneming, ons bij het overlijden onzer dierbare Moeder M. G. ALVAREZ, Weduwe H. VAN DIGGELEN, betoond, betuigen wij bij deze onzen welgemeenden dank.
Middelburg, Uit aller naam,
den 21 Maart 1861. M. G. H. VAN DIGGELEN.

STRANDVONDERIJ.

VIERDE OPROEPING.

De Burgemeester der Gemeente **Domburg** roept bij deze ter reclame op de regthebbenden op eenige aan het Strand dier Gemeente aangespoelde Goederen, bestaande in: een nieuwe Greinen Balk lang 5 El, dik 28 bij 35 duim; vijf stuks nieuwe Deelen van verschillende lengte, zijnde Vurenhout, gemiddeld breed 18 duim, dik 3½ duim; een ledig Vat.

Verder, afkomstig van een Wrak: 17 stuks Eiken en 14 stuks Dennen Balken lang 6 El, dik 20 bij 25 duim, 30 stuks Eiken Platen gemiddeld lang 4 tot 8 Ellen, breed 40 à 60 duim, dik 9 à 10 duim; eenige kleine Inhouten en eenig Wrakhout. Alles zonder merken.

Domburg, 22 Maart 1861.
De Burgemeester van Domburg,
J. J. I. SPRENGER.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Dingsdag 26 Maart 1861, 's morgens 11 ure, te **Westkapelle,** bij J. WILLEBOORDSE, van eenige

ROERENDE GOEDEREN

aldaar aanwezig, als: eene Koe, twee Wagens, een Ploeg, Eggen, eenig HUISRAAD enz.

En na den afloop van dien, in de Herberg bij HUBR. MINDERHOUD, van een **Huis, Schuur en Gevolgen,** benevens 4 [illegible] **Bouwland**, bij gezegden J. WILLEBOORDSE in gebruik, en op uitgezette Kaarten, bij bovengenoemden Notaris verkrijgbaar, nader aangewezen.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Woensdag den 27 Maart 1861, des voormiddags 10 ure, in de Gemeente **Westkapelle**, op de Hofstede bewoond door de Weduwe JACOB JOOSSE, in het openbaar verkoopen **vier Koeijen**, een Kalfdragende Vaars, een jarige Vaars, **een Varken**, eene partij **Mest en Stroo**, **Bouw- en Melkers-Gereedschappen**, benevens **Meubelen** en hetgeen meer zal worden geveild.

De Notaris KAKEBEEKE, gevestigd te Goes, zal op Woensdag den 3 April 1861, des morgens om 10 ure, in het te verkoopen Pand zelf, ten verzoeke van zijne Principalen, publiek veilen en verkoopen:

EEN KAPITAAL DUBBEL WOONHUIS,

met **Schuur** en 0533 [illegible] **Tuin en Erve**, zijnde **DE HERBERG** genaamd **het Witte Leeuwtje**, staande en gelegen op den Dorpe van **Biezelinge**, *Gemeente Kapelle*, en waarin vele jaren met goed succes de Herbergiers en Winkeliers Affaire is uitgeoefend geworden.

VERKOOPING VAN MEUBELAIRE GOEDEREN,

Maandag den 8 April 1861, op de Noordzijde van den Dam, F 96, ten overstaan van den Notaris P. VAN DE GRAFT, bestaande in Mahonie- en Eikenhouten Meubelen, Tafels, Stoelen, Spiegels, Bedden, Ledekanten met Behang, Porcelein, Zilverwerken, Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk. Nader en Breeder te annonceren.

NOTARISHUIS.

VERKOOPING op Dingsdag den 9 April 1861, van **Meubelaire en andere Goederen.** Nader en breeder te adverteren. — Zindelijke Goederen kan men van heden af bijbrengen. L. C. HONDIUS,
Ondernemer van Openbare Verkoopingen, Taxateur en Boedelschikker.

VERKOOPING op Maandag en Dingsdag, den 22 en 23 April, in de Lange Giststraat, wijk F no. 174, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, van **Meubelaire en andere Goederen.** Nader en breeder te adverteren.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, binnen **Middelburg**, in de laatste helft der maand April aanst., van eene aanzienlijke partij **KERKSTOELEN en KOPEREN BLAKERS.** Nader aan te kondigen.

UIT DE HAND TE PACHTEN

EEN HOEFTJE,

staande onder **Heinkenszand**, aan den Zanddijk, aankomende M. J. BEK, groot ruim 10 Bunders Eigendom en ruim 5 Bunders Pachtgrond. Ter bezigtiging vervoege men zich bij den Eigenaar M. J. BEK, en tot het aangaan der Pacht bij den Notaris RISSEEUW, te **Goes**, bij wien Biljeten van Inschrijving moeten ingeleverd worden uiterlijk vóór Dingsdag 2 April 1861, en die tot het geven van inlichting omtrent de Conditiën bereid is.

NIEUWE GEZUIVERDE PATENT-OLIE

(PHOTOGÈNE)

wordt, tot zeer billijke prijzen, al naar gelang der hoeveelheid, benevens **LAMPEN, GLAZEN** enz. verkocht door AECKERLIN & VAN IPEREN,
Bierhaven, I, 401, Commissionairs-Expediteurs.
Rotterdam.

DRIE SPUITEN.

J. H. UCHTMANN.

ONTVANGEN nieuwe VOORJAARS-MANTELS, Long-Chals, Omslagdoeken, zwarte en gekleurde Zijde, Fantaisiestoffen, Broderies en Linten.

MEN KOME ZIEN

eene groote en keurige verzameling **STEREOSKOPE PLATEN** alsmede **STEREOSKOPEN,** in verschillende soorten, tot zeer voordeelige prijzen.

Ten einde te gemoet te komen aan het moeijelijke op beziens geven van deze artikelen, zoo heeft de ondergeteekende eene geschikte Kamer gereed waar dezelve zijn geëtaleerd, en men met een oogopslag al de verschillende soorten kan overzien. Zoo wel bij dag als avond staat daartoe de gelegenheid open.
DE JONG ZIJLSTRA.

De ondergeteekende maakt zijnen geachten Stadgenooten bekend, dat hij voornemens is zijn **SCHOENWINKEL** te openen op Maandag 25 dezer. Hij verzoekt minzaam ieders gunst en recommandatie, belovende eene prompte en civiele bediening.
Vlissingen, 23 Maart 1861. J. C. DE KOSTER.
[illegible] Groenewoud.

Een bekwaam **KOETSIER**, tevens Tuinwerk verstaande, benoodigd, en **Dienstboden** [illegible] Huur- en Verhuurkantoor, Wal, B 40.

Vier Timmermansknechts benoodigd bij C. DE WOLF, te Vlissingen.

Terstond een **SMIDSKNECHT** benoodigd bij I. DE KAM, te Biggekerke.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in Maart—April.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zondag	24	's morg.	9,30	Maandag	25	's morg.	7 ure.
Dingsdag	26	„	10,30	Woensdag	27	„	8
Donderdag	28	's midd.	12 ure.	Vrijdag	29	„	8,30
Zondag	31	's morg.	6	Dingsdag	2	„	10,30
Woensdag	3	„	6	Woensdag	3	's midd.	12
Donderdag	4	„	6,30	Donderdag	4	„	12
Vrijdag	5	„	7,30	Vrijdag	5	's morg.	6
Zaturdag	6	„	9	Zaturdag	6	„	6

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.